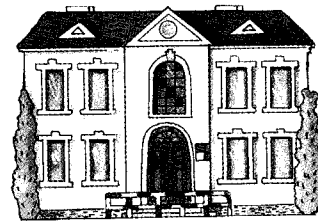

CZECH EDUCATION

1. What is the compulsory part of Czech education? When do we start with education?
2. When is school holiday?
3. Do we pay school fees?
4. What problems occur in schools?
5. What types of secondary schools are there?
6. Who are apprenticeship centres for and what are the lessons like?
7. What is the difference between vocational schools and apprenticeship centres?
8. When is grammar school recommendable?
9. What is a school-leaving exam?
10. What are the conditions for studying university?
What universities are there in the Czech Republic?
11. How long takes studying in the collage?
12. What possibilities other than going to a university do you have after passing your leaving-exam?
13. How common is it for students to take a "gap year"?
14. Where do students stay during their studies?

1.

In the Czech Republic we have nine years of compulsory education from the age of six to fifteen. We start our education at **basic school**. Of course smaller children may attend **playgroups** and **kindergartens** where they learn some basic skills like recognizing colours, animals, plants etc. There are **two grades** of the basic school, in the first children learn to read and write and of course they have P.E. and arts. In the higher one they have more specialized subjects like foreign languages, chemistry, biology, history, etc.

2.

The academic year starts on the 1st September and ends on the 30th June. There are several breaks throughout the year, autumn, Christmas, spring and Easter. The summer holidays are two months long. School **breaks up** for feast days, and the headmaster can make the holiday a day or two longer.

3.

Most Czech schools are administered by the state. These schools are free of charge. In addition, there are private schools (primary, secondary schools as well as universities), where **tuition fees** are charged. Most of them offer a specific type of education, **specializing**, for example, in foreign languages or sports. It is entirely up to the parents to decide what school is the best for their child. Education is provided by **religious schools**, too.

4.

Teachers face a number of problems. **Cheating** both in **written** and **oral exams** are the most frequent ones. **Bullying** is a serious problem, occurring more and more at schools, and both teachers and **schoolfriends** may act as bullies. Children also **play truant**. The reason is that some children **lag behind** and want to get out of their duties, others simply hate school. Another reason is bullying as students may not feel comfortable or are even **frightened** at school.

5.

Having left primary school, children can enrol at **grammar schools**, **apprenticeship centres**, **vocational or other professional schools** (e.g. mechanical engineering school, electro-technical, building, agricultural, economic, medical school) or **art schools**.

6.

At apprenticeship centres, trainees obtain a **certificate** and become qualified **workers** and **craftsmen**. The training takes three years, and days spent in school alternate with those that the trainees spend doing practical work, in their specialisation under the supervision of a master.

7.

Secondary vocational schools allow their pupils to get the right qualifications for their future work and obtain a school leaving certificate, a **prerequisite** for enrolling at a university, where a degree in **engineering** or **technical studies** can be obtained.

8.

At grammar - comprehensive - schools, students obtain a school leaving certificate, but with no specific qualifications. However, in other subjects, they acquire more knowledge than the pupils of vocational schools as grammar schools are intended to prepare their students for university education.

9.

Secondary education is rounded off with a **school leaving exam**. These exams used to be prepared by schools themselves, and they would consist of a written test in the Czech language and an oral examination in four subjects. To raise the objectivity and reliability of the examination, a new national system has been introduced. The examination is the same for all types of schools. Three exams are taken - one in the Czech language, another one in a foreign language plus one more optional examination.

10.

Students leaving secondary schools may enrol at one of the colleges or universities. Yet, entrance exams must be passed. Due to the wide range of universities and colleges, students are lucky to have a wide choice. They may apply for a place at one of the faculties that are part of universities (faculty of arts, medical, law, natural sciences, teaching or theology) or at technical universities. Some choose to go to a college of art (for actors, singers, painters etc).

11.

Undergraduate students study for three years to obtain their **bachelor's degree** and five years for the **master's degree**. After graduation, some students remain to study for their **doctor's degree**. Medical degrees take six years. All undergraduates take a **state exam** and an **interview** over the graduate's thesis; finally, they obtain a **diploma** and a **title**.

12.

Those who leave secondary school and fail to get to university may enrol into a one-year language **course** where a **certificate** is awarded to successful participants. **Colleges of further education** are also an alternative, and the students there complete their studies with a **final exam**.

13.

Some students **take a gap year** (before starting the university or during their studies). They take advantage of the opportunity and go to study abroad. It is definitely worth it because the students can improve a foreign language and get valuable experience for their future career. Most schools enable their students to take a gap year.

14.

All students receive an **accommodation benefit**, yet students have a difficult life as **rooms in halls of residence** at most universities are open to first year students only. Older students are expected to **find** their accommodation. Failing to get a room in the hall of residence, which is the cheapest alternative, they have to rent a room or a flat. Sharing is a popular solution, which means two or more students share a flat, though even this way the costs are rather high.

ČESKÉ ŠKOLSTVÍ

1. Jaká je povinná školní docházka? Kdy začínáme se vzděláním?
2. Kdy mají děti prázdniny?
3. Platí se u nás školné?
4. Jaké problémy se na školách objevují?
5. Jaké školy mohou žáci navštěvovat po ukončení základní školy?
6. Pro koho je určena učňovská škola a jak probíhá výuka?
7. Čím se liší střední odborná škola od učňovské?
8. Kdy lze doporučit gymnázium?
9. Co je to maturita?
10. Za jakých podmínek lze studovat vysokou školu?
Jaké vysoké školy jsou v ČR?
11. Jak dlouho trvá studium na vysoké škole?
12. Jaké jsou možnosti pomaturitního studia mimo vysoké školy?
13. Je běžné prodloužit si univerzitní studium o rok?
14. Kde studenti během svých studií bydlí?

1. V České republice máme povinnou devítiletou školní docházku od šesti do patnácti let. Se vzděláváním začínáme na **základní škole**. Samozřejmě mladší děti mohou navštěvovat **jesle** a **školky**, kde se učí základní znalosti, jako je rozeznávání barev, zvířat, rostlin atd. Základní škola má **dva stupně**, na prvním stupni se děti učí číst a psát a samozřejmě mají tělocvik a pracovní vyučování. Na druhém stupni mají odbornější předměty, jako jsou cizí jazyky, chemie, biologie, dějepis atd.

2. Školní rok začíná 1. září a končí 30. června. Během školního roku mají žáci podzimní, vánoční, jarní a velikonoční prázdniny. Letní prázdniny trvají dva měsíce. O svátcích mají žáci také **volno**, které jim může ředitel školy prodloužit o 1 až 2 dny.

3. Většina škol v České republice je spravována státem. Tyto školy se neplatí. Existují také soukromé školy (základní, střední i vysoké), kde se platí **školné**. Zpravidla nabízejí dětem specifickou výuku, **zaměřenou** např. na cizí jazyky nebo na sport. Záleží na rodičích, kterou školu pro své dítě vyberou. Vzdělávání umožňují také **církevní školy**.

4. Je spousta problémů, kterým musí učitelé čelit. Nejrozšířenějším z nich je **opisování** a **podvádění při ústním zkoušení**. Dalším problémem je **šikana**, která se na školách objevuje stále častěji, ať už ze strany učitelů či **spolužáků**. Mnozí studenti **chodí za školu**. Někteří ve škole **nestíhají** a chtějí se tak zbavit povinností, některým se prostě jen do školy nechce. Důvodem k záškoláctví často bývá i již zmiňovaná šikana, kdy se studenti ve škole necítí dobře nebo se dokonce bojí.

5. Po základní škole mohou žáci navštěvovat **gymnázium**, **učňovskou školu**, **střední průmyslovou školu**, **odbornou školu** (např. střední průmyslovou školu strojní, elektrotechnickou, stavební, odbornou školu zemědělskou, ekonomickou, zdravotní) nebo **konzervatoř**.

6. Na učňovských školách dostanou učni **výuční list** a stanou se kvalifikovanými **dělníky** a **řemeslníky**. Během tříletého vzdělání se jim střídají dny, kdy jsou buď ve škole, nebo na praxi, kde se učí ve svém oboru u odborného mistra.

7. Na středních odborných školách se může student vyučit povolání a ještě k tomu složit maturitu, která **opravňuje** člověka jít na vysokou školu. Tam se může stát **inženýrem**, diplomovaným inženýrem nebo se kvalifikovat jako **technik**.

8. Pokud jde žák na gymnázium, získá maturitu, ale bez odborného vzdělání. Zato v jiných předmětech se naučí více než žáci střední odborné školy, neboť gymnázium je typ školy, která připravuje své studenty především na vysokoškolské studium.

9. Středoškolské vzdělání je zakončeno **maturitní zkouškou**. Dříve byla maturita připravována jednotlivými školami a skládala se z písemné části z češtiny a ústní části ze čtyř předmětů. Pro zvýšení objektivitu a spolehlivosti výsledku maturitní zkoušky byl zaveden systém celostátní maturity. Je stejná pro všechny typy škol. Žáci vykonají tři zkoušky - z českého jazyka, cizího jazyka a volitelnou zkoušku.

10. **Maturanti** mohou podat přihlášku ke studiu na vysoké škole nebo na univerzitě. K tomu, aby mohli na vysoké škole studovat, však musí úspěšně složit přijímací zkoušky. U nás je řada vysokých škol, studenti tedy mají velký výběr. Mohou studovat na některé z univerzitních fakult (filozofické, lékařské, právnické, přírodovědecké, pedagogické či teologické) nebo na technických vysokých školách. Někteří studenti volí studium na vysokých uměleckých školách (JAMU, AMU, DAMU, AVU).

11. Studium vysoké školy trvá tři roky na **bakaláře** a pět let na **inženýra** nebo **magistra**. Poté si mohou studenti udělat **doktorát**. Na lékařských fakultách se studují šestileté obory. Všechna studia jsou ukončena **státní zkouškou** a **obhajobou** diplomové nebo bakalářské práce. Absolventi získají **diplom** a **titul**.

12. Maturanti, kteří se nedostali na vysokou školu nebo univerzitu, mohou absolvovat jednoletý jazykový **kurz**, který je ukončen **certifikátem**. Také mohou jít na **vyšší odbornou školu**, která je ukončena **závěrečnými zkouškami**.

13. Někteří studenti si **prodlužují studium o rok** (před jeho zahájením nebo během studií). Využívají tak příležitost jet studovat do zahraničí. Rozhodně to stojí za to, protože se studenti zdokonalí v cizím jazyce a získají cenné zkušenosti pro budoucí kariéru. Většina škol svým studentům možnost prodloužit si studium poskytuje.

14. Všichni studenti dostávají **příspěvek na bydlení**, ale i tak je to těžké, protože **ubytování na kolejích** se většinou zajišťuje jen pro první ročníky. U studentů vyšších ročníků se předpokládá, že si **ubytování najdou sami**. Pokud si neseženou koleje, které jsou nejlépejší, musí si pronajmout pokoj v domě nebo byt. Studenti to řeší tak, že jich je v jednom bytě víc, ale i tak je to poměrně drahé.